

STANOVISKO EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY**z 8. novembra 2017****k úpravám rámca Únie pre krízové riadenie****(CON/2017/47)**

(2018/C 34/06)

Úvod a právny základ

Európska centrálna banka (ECB) prijala 2. februára 2017 žiadosť Rady Európskej únie a 20. februára 2017 žiadosť Európskeho parlamentu o stanovisko k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 575/2013, pokiaľ ide o ukazovateľ finančnej páky, ukazovateľ čistého stabilného financovania, požiadavky na vlastné zdroje a oprávnené záväzky, kreditné riziko protistrany, trhové riziko, expozície voči centrálnym protistranám, expozície voči podnikom kolektívneho investovania, veľkú majetkovú angažovanosť, požiadavky na predkladanie správ a zverejňovanie informácií, a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 648/2012⁽¹⁾ (ďalej „navrhované zmeny nariadenia o kapitálových požiadavkách“)⁽²⁾.

ECB prijala 17. februára 2017 žiadosť Európskeho parlamentu a 20. februára 2017 žiadosť Rady Európskej únie o stanovisko k návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení smernica 2013/36/EÚ, pokiaľ ide o oslobodené subjekty, finančné holdingové spoločnosti, zmiešané finančné holdingové spoločnosti, odmeňovanie, opatrenia dohľadu a právomoci v oblasti dohľadu a opatrenia na zachovanie kapitálu⁽³⁾ (ďalej len „navrhované zmeny smernice o kapitálových požiadavkách“).

ECB prijala 2. februára 2017 žiadosť Rady Európskej únie a 20. februára 2017 žiadosť Európskeho parlamentu o stanovisko k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 806/2014, pokiaľ ide o kapacitu na absorpciu strát a rekapitalizáciu úverových inštitúcií a investičných spoločností⁽⁴⁾ (ďalej len „navrhované zmeny nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií“).

ECB prijala 20. februára 2017 žiadosti Rady Európskej únie a Európskeho parlamentu o stanovisko k návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení smernica 2014/59/EÚ, pokiaľ ide o kapacitu úverových inštitúcií a investičných spoločností na absorpciu strát a rekapitalizáciu, a ktorou sa mení smernica 98/26/ES, smernica 2002/47/ES, smernica 2012/30/EÚ, smernica 2011/35/EÚ, smernica 2005/56/ES, smernica 2004/25/ES a smernica 2007/36/ES⁽⁵⁾ (ďalej len „navrhované zmeny smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk“) (ďalej spoločne len „navrhované zmeny nariadení a smerníc“).

Právomoc ECB vydať stanovisko je založená na článku 127 ods. 4 a článku 282 ods. 5 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, keďže navrhované zmeny nariadení a smerníc obsahujú ustanovenia súvisiace s úlohami ECB, ktoré sa týkajú politiky prudenciálneho dohľadu nad úverovými inštitúciami v súlade s článkom 127 ods. 6 zmluvy, ako aj ustanovenia súvisiace s príspevkom Európskeho systému centrálnych bánk k hladkému uskutočňovaniu politík prijatých príslušnými orgánmi, ktoré sa týkajú stability finančného systému, ako sa uvádza v článku 127 ods. 5 zmluvy. V súlade s článkom 17.5 prvou vetou rokovacieho poriadku Európskej centrálnej banky Rada guvernérov prijala toto stanovisko.

1. Implementácia normy týkajúcej sa celkovej kapacity na absorpciu strát (TLAC) v Únii

ECB víta navrhované zmeny nariadení a smerníc, ktorých cieľom je implementácia normy TLAC pre globálne systémovo dôležité inštitúcie (G-SII) usadené v Únii, ktorú pripravila Rada pre finančnú stabilitu (FSB)⁽⁶⁾. Rozšírenie rozsahu pôsobnosti požiadaviek (TLAC) na ďalší súbor úverových inštitúcií, napr. na iné systémovo významné inštitúcie (O-SII), by mohlo spôsobiť problémy súvisiace s kalibráciou, keďže tieto inštitúcie majú veľmi rôznorodé profily. Ak sa však uvažuje o rozšírení rozsahu, jednou z možností by mohlo byť zahrnutie podsúboru

⁽¹⁾ COM(2016) 850 final.

⁽²⁾ ECB prijala osobitné stanovisko k niektorým navrhovaným zmenám nariadenia o kapitálových požiadavkách a smernice o kapitálových požiadavkách, pozri stanovisko CON/2017/46. Všetky stanoviská ECB sa uverejňujú na webovom sídle ECB www.ecb.europa.eu.

⁽³⁾ COM(2016) 854 final.

⁽⁴⁾ COM(2016) 851 final.

⁽⁵⁾ COM(2016) 852 final.

⁽⁶⁾ Pozri dokument FSB „Principles on Loss-absorbing and Recapitalisation Capacity of G-SIBs in Resolution Total Loss-absorbing Capacity (TLAC) Term Sheet“ z 9. novembra 2015 (ďalej len „norma TLAC Rady pre finančnú stabilitu“), dostupný na webovom sídle FSB www.fsb.org.

O-SII, ktoré sa podobajú na G-SII veľkosťou, zložitou, obchodným modelom, vzájomnou prepojenosťou a systémovým významom, pokiaľ možno s nižšou minimálnou kalibráciou. To by umožnilo presnejšie zohľadnenie rozdielov v porovnaní s G-SII.

2. Zmeny týkajúce sa minimálnej požiadavky na vlastné zdroje a oprávnené záväzky (MREL)

- 2.1. MREL je zložená z dvoch častí: výška absorpcie strát a výška rekapitalizácie. Navrhované zmeny smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk⁽¹⁾ a nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií⁽²⁾ poskytujú orgánu pre riešenie krízových situácií možnosť úpravy výšky rekapitalizácie v rámci MREL tak, aby primerane zohľadnil riziká vyplývajúce z obchodného modelu, modelu financovania ako aj celkového rizikového profilu⁽³⁾. To umožňuje orgánu pre riešenie krízových situácií zohľadniť pravdepodobné zníženie výšky aktív a iný rizikový profil inštitúcie po uplatnení nástrojov na riešenie krízových situácií, ako aj upraviť výšku rekapitalizácie vzhľadom na novú nižšiu bilančnú sumu.

ECB navyše zastáva názor, že orgán pre riešenie krízových situácií by mal mať možnosť upraviť po konzultácii s príslušným orgánom výšku rekapitalizácie v rámci MREL smerom nahor s cieľom zabezpečiť „bezpečnostnú rezervu“. Táto malá rezerva zabezpečí, aby skupina a subjekty vzniknuté pri riešení krízových situácií mali dostatočné zdroje na krytie dodatočných neočakávaných strát a nepredpokladaných nákladov, ktoré môžu vzniknúť počas riešenia krízovej situácie a ktoré môžu napr. vyplývať z konečného výsledku ocenenia alebo môžu súvisieť s nákladmi spojenými s implementáciou plánu reorganizácie obchodnej činnosti. Výška takejto bezpečnostnej rezervy by sa mala stanoviť v závislosti od konkrétneho prípadu a od plánu riešenia krízovej situácie pre dotknutú úverovú inštitúciu.

- 2.2. Navrhované zmeny smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk a nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií umožnia orgánu pre riešenie krízových situácií poskytnúť subjektu usmernenia, aby držal vlastné zdroje a oprávnené záväzky nad rámec MREL za účelom pokrytia prípadných dodatočných strát subjektu a za účelom zabezpečenia dôvery trhu v prípade riešenia krízových situácií⁽⁴⁾. ECB odporúča, aby boli navrhované usmernenia pre MREL odstránené, keďže zväčšujú zložitú rámca bez poskytnutia jednoznačných výhod. Po prvé usmernenia pre MREL môžu zvýšiť celkovú kalibráciu MREL, keďže trh môže tieto usmernenia považovať za požiadavku, ktorú je potrebné vždy dodržať. Právomoc orgánu pre riešenie krízových situácií zmeniť usmernenia pre MREL pri ich sústavnom porušovaní na záväznú požiadavku MREL⁽⁵⁾ môže posilniť vnímanie zo strany trhu, že usmernenia pre MREL v podstate prispievajú k zvyšovaniu požiadavky MREL. Po druhé usmernenia pre MREL nie sú potrebné za účelom dosiahnutia súladu s požiadavkou MREL, keďže požiadavka na kombinovaný vankúš už predstavuje ďalšiu vrstvu nad rámec požiadavky MREL v návrhu Komisie. Po tretie usmernenia pre MREL nemožno odôvodniť zámerom vyhnúť sa obmedzeniam týkajúcim sa automatickej maximálnej rozdeliteľnej sumy, keďže nesplnenie požiadaviek na kombinovaný vankúš, ktoré predstavujú ďalšiu vrstvu nad rámec MREL, by v žiadnom prípade nemalo viesť k okamžitému automatickému obmedzeniu rozdeľovania⁽⁶⁾. Po štvrté usmernenia pre MREL sa nejavia ako nevyhnutné na zvýšenie flexibility orgánu pre riešenie krízových situácií, keďže požiadavka MREL sa môže v prípade potreby tiež upraviť, napríklad zohľadnením navrhovanej bezpečnostnej rezervy.
- 2.3. Podľa navrhovaných zmien smernice o kapitálových požiadavkách⁽⁷⁾⁽⁸⁾ úverové inštitúcie nespĺnia požiadavku na kombinovaný vankúš, ak nemajú dostatočné vlastné zdroje a oprávnené záväzky na súčasné splnenie požiadavky na kombinovaný vankúš, kapitálových požiadaviek a MREL. Keďže požiadavka na kombinovaný vankúš predstavuje ďalšiu vrstvu nad rámec MREL⁽⁹⁾ (prvý scenár), ako aj nad rámec kapitálových požiadaviek⁽¹⁰⁾ (druhý

(1) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/59/EÚ z 15. mája 2014, ktorou sa stanovuje rámec pre ozdravenie a riešenie krízových situácií úverových inštitúcií a investičných spoločností a ktorou sa mení smernica Rady 82/891/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EÚ, 2012/30/EÚ a 2013/36/EÚ a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 a (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 190).

(2) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 806/2014 z 15. júla 2014, ktorým sa stanovujú jednotné pravidlá a jednotný postup riešenia krízových situácií úverových inštitúcií a určitých investičných spoločností v rámci jednotného mechanizmu riešenia krízových situácií a jednotného fondu na riešenie krízových situácií a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1093/2010 (Ú. v. EÚ L 225, 30.7.2014, s. 1).

(3) Navrhovaný nový článok 45c ods. 3 smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk a navrhovaný nový článok 12d ods. 3 nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií.

(4) Pozri navrhovaný nový článok 45e ods. 1 smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk a navrhovaný nový článok 12f ods. 1 nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií.

(5) Pozri navrhovaný nový článok 45e ods. 3 smernice o ozdravení a riešení krízových situácií.

(6) Pozri odsek 2.9 a 2.10.

(7) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, o zmene smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 338).

(8) Pozri navrhovaný nový článok 141a smernice o kapitálových požiadavkách.

(9) Pozri navrhovaný nový článok 141a ods. 1 písm. d) smernice o kapitálových požiadavkách.

(10) Pozri navrhovaný nový článok 141a ods. 1 písm. a), b) a c) smernice o kapitálových požiadavkách.

scenár), musia sa právomoci umožňujúce riešiť porušenie požiadaviek na vankúše upraviť v závislosti od danej situácie. Kým orgán pre riešenie krízových situácií má dobré postavenie na požadovanie plánu na obnovenie súladu s MREL v prípade prvého scenára, príslušný orgán by mal konať v súlade so smernicou o kapitálových požiadavkách v prípade druhého scenára.

- 2.4. Postup na riešenie alebo odstránenie prekážok brániacich riešeniu krízovej situácie vzhľadom na porušenie vankúšov, ktoré sú ďalšou vrstvou nad rámec MREL ⁽¹⁾, by sa mal upraviť tak, aby zahŕňal konzultáciu s príslušným orgánom, ako je to už ustanovené v súvislosti s inými prekážkami. Orgány pre riešenie krízových situácií by navyše mali mať väčšiu flexibilitu, pokiaľ ide o lehoty, aby mala úverová inštitúcia v prípade potreby dostatok času na vypracovanie najvhodnejšej stratégie pre riešenie porušenia požiadaviek na vankúše. ECB tiež víta návrh Komisie, ktorý umožňuje orgánu pre riešenie krízových situácií v rámci opatrení na riešenie prekážok brániacich riešeniu krízovej situácie požadovať od inštitúcie, aby zmenila profil splatnosti nástrojov MREL ⁽²⁾.
- 2.5. ECB odporúča, aby navrhované zmeny smernice o ozdravení a riešení krízových situácií a nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií zahŕňali úpravu, podľa ktorej by mali orgány pre riešenie krízových situácií úlohu monitorovať úrovne dostupných nástrojov spôsobilých na účely MREL a samotný pomer MREL, a to pri zohľadnení všetkých odpočtov. Podobne by sa malo upraviť, že orgány pre riešenie krízových situácií majú tiež úlohu monitorovať súlad s MREL a informovať príslušný orgán o porušeníach a iných udalostiach, ktoré by mohli mať vplyv na schopnosť úverovej inštitúcie splniť MREL alebo usmernenia pre MREL.
- 2.6. V prípade porušenia MREL a súčasného porušenia kapitálových požiadaviek by mal príslušný orgán najprv riešiť porušenie kapitálových požiadaviek prijatím príslušných opatrení, t. j. opatrení dohľadu alebo použitia právomocí včasnej intervencie po porade s orgánom pre riešenie krízových situácií. Táto konzultácia by mala byť krátka, aby sa zabezpečila pohotová reakcia na porušenie kapitálových požiadaviek. Orgán pre riešenie krízových situácií musí navyše pri výkone svojej právomoci riešiť porušenie MREL zohľadniť opatrenia prijaté príslušným orgánom.
- 2.7. Podľa navrhovaných zmien nariadenia o kapitálových požiadavkách ⁽³⁾ je na predčasné splatenie oprávnených záväzkov potrebný predchádzajúci súhlas, aby sa zabránilo erózii záväzkov schopných záchrany pomocou vnútorných zdrojov. Orgán pre riešenie krízových situácií by mal byť zodpovedný za poskytnutie takéhoto súhlasu, keďže je zodpovedný aj za stanovenie MREL a určenie hodnoty a kvality nástrojov, ktoré budú potrebné pre uprednostňovanú stratégiu riešenia krízových situácií ⁽⁴⁾.

Orgán pre riešenie krízových situácií by mal mať povinnosť poradiť sa s príslušným orgánom v tých prípadoch, kedy úverová inštitúcia konvertuje oprávnené záväzky MREL na nástroje vlastných zdrojov, aby zabezpečila súlad s kapitálovými požiadavkami, keďže schválenie takéhoto opatrenia môže byť potrebné na zachovanie kapitálovej pozície inštitúcie umožňujúcej pokračovanie v jej činnosti. Zmeny by mali tiež upraviť, že na nástroje oprávnených záväzkov so zostatkovou splatnosťou menej ako jeden rok sa tiež vzťahuje táto požiadavka na predchádzajúci súhlas, ak subjekt alebo skupina, ktorej krízová situácia sa rieši, nespĺňajú príslušnú MREL.

- 2.8. ECB považuje za užitočné navrhované zmeny smernice o kapitálových požiadavkách, ktoré ustanovujú, že obmedzenia týkajúce sa maximálnej rozdeliteľnej sumy sa neuplatňujú automaticky v prípadoch, keď je dôvodom nespĺnenia požiadavky na kombinovaný vankúš neschopnosť inštitúcie nahradiť záväzky, ktoré už nespĺňajú kritériá oprávnenosti alebo splatnosti týkajúce sa MREL ⁽⁵⁾. Táto výnimka by sa mala rozšíriť tak, aby zahŕňala situáciu, keď inštitúcia nespĺní požiadavku na kombinovaný vankúš, ktorá predstavuje ďalšiu vrstvu nad rámec požiadavky MREL ⁽⁶⁾, pretože sa u nej znížili vlastné zdroje, ale nenastalo nespĺnenie požiadavky na kombinovaný vankúš, ktorá predstavuje ďalšiu vrstvu nad rámec kapitálových požiadaviek. V takejto situácii môže mať úverová inštitúcia stále relatívne vysokú úroveň vlastných zdrojov, čo by pri samostatnom posúdení bez ohľadu na MREL postačovalo na splnenie požiadaviek na vlastné zdroje a požiadavky na kombinovaný vankúš.

⁽¹⁾ Pozri navrhovaný nový článok 17 ods. 5 písm. h1) smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk.

⁽²⁾ Pozri navrhovaný nový článok 17 ods. 5 písm. j1) smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk.

⁽³⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 1).

⁽⁴⁾ To je v súlade s názorom vyjadreným v odseku 2.6.

⁽⁵⁾ Pozri navrhovaný nový článok 141a ods. 2 smernice o kapitálových požiadavkách.

⁽⁶⁾ Pozri navrhovaný nový článok 141a ods. 1 písm. d) smernice o kapitálových požiadavkách.

- 2.9. ECB odporúča, aby navrhovaná výnimka z uplatňovania obmedzení týkajúcich sa maximálnej rozdeliteľnej sumy nebola obmedzená na obdobie šiestich mesiacov, keďže akékoľvek automatické uplatnenie obmedzení týkajúcich sa maximálnej rozdeliteľnej sumy v takýchto prípadoch môže ešte viac zvýšiť napätie na trhoch financovania, ak je potrebné emitovať nový kapitál alebo dlhové nástroje⁽¹⁾. Táto výnimka by mala platiť počas obdobia dvanástich mesiacov, čo poskytne dodatočný čas pre inštitúciu, aby vydala nástroje spôsobilé na účely MREL. Toto je obzvlášť dôležité, keďže nástroje MREL majú vo všeobecnosti kratšiu lehotu splatnosti ako nástroje vlastných zdrojov, a preto sú s nimi spojené väčšie riziká refinancovania, k čomu môže dôjsť v čase budúceho napätia na trhoch financovania.
- 2.10. Z hľadiska finančnej stability nie sú žiaduce krízovo držané záväzky MREL medzi úverovými inštitúciami. Za účelom zabránenia dvojitému započítaniu a obmedzenia účinkov náklady by sa mali na všetky držané externé záväzky MREL, t. j. vydané subjektom mimo skupiny, ktorej krízová situácia sa rieši, uplatniť pravidlá odpočítavania bez ohľadu na druh úverovej inštitúcie, teda nielen na G-SII. Rovnaká metóda, ako sa navrhuje pre G-SII by sa mala uplatňovať na všetky úverové inštitúcie, t. j. odpočítanie sa vykoná z oprávnených záväzkov MREL a z vlastných zdrojov na základe príslušného postupu odpočítania. Vo všeobecnosti by mali byť ďalšie aspekty pravidiel odpočítavania v súlade s tým, čo sa schválilo na medzinárodnej úrovni pre TLAC, t. j. v norme TLAC Rady pre finančnú stabilitu a v rámci Bazilej III⁽²⁾, vrátane bankových skupín s viac ako jedným subjektom, ktorého krízová situácia sa rieši, a skupinou, ktorej krízová situácia sa rieši.
- 2.11. Z hľadiska finančnej stability by mohlo dôjsť k zníženiu riešiteľnosti krízových situácií, ak by boli nové „neuprednostňované“ nadriadené dlhové nástroje, ako aj podriadené dlhové nástroje v držbe retailových investorov. Preto by sa malo zvážiť zavedenie jasných a ľahko zrozumiteľných požiadaviek na poskytovanie informácií a iných záruk, ktoré by zvýšili povedomie investorov o rizikách spojených s takýmito nástrojmi. Zároveň by sa mohlo zvážiť zavedenie požiadavky na minimálnu jednotkovú nominálnu hodnotu pre každý nástroj vo výške 100 000, - EUR. To by zvýšilo hraničnú hodnotu investícií, čo by tiež zvýšilo povedomie investorov, a tým by sa obmedzili priame retailové investície. V súvislosti s týmito otázkami by sa mal vytvoriť spoločný rámec na úrovni Únie, aby sa zamedzilo prijímaniu protichodných prístupov v jednotlivých členských štátoch, čo by viedlo k fragmentácii v rámci trhu Únie pre tieto nástroje⁽³⁾.
- 2.12. Je potrebné jasnejšie upraviť zaobchádzanie so skupinami, ktorých krízová situácia sa má riešiť s použitím prístupu riešenia krízových situácií vo viacerých okamihoch. Po prvé, vymedzenie pojmu „skupina, ktorej krízová situácia sa rieši“, by nemalo zahŕňať dcérske spoločnosti v tretích krajinách, ktoré predstavujú samotné vstupné body, keďže sa budú v prípade riešenia krízovej situácie posudzovať samostatne⁽⁴⁾. Po druhé by zmeny mali jasne upraviť, že na úrovni subjektu, ktorého krízová situácia sa rieši, je potrebné dosiahnuť súlad s MREL na konsolidovanom základe na úrovni skupiny, ktorej krízová situácia sa rieši⁽⁵⁾. Po tretie, navrhované pravidlá pre odpočty od oprávnených záväzkov, ktoré platia pre skupiny, ktorých krízová situácia sa má riešiť s použitím prístupu riešenia krízových situácií vo viacerých okamihoch⁽⁶⁾, by mali v plnom rozsahu zohľadňovať normu TLAC, pokiaľ ide o povolené úpravy a zložky vzorca.

3. Prechodné opatrenia týkajúce sa MREL

- 3.1. Jedným z kľúčových faktorov pri uplatňovaní MREL špecifickej pre určitý subjekt je stanovenie primeraného prechodného obdobia. Potenciálne veľké výpadky v plnení MREL, ktoré sa môžu vyskytnúť pri zavádzaní nových harmonizovaných úrovní, by mohli pre niektoré úverové inštitúcie predstavovať výrazné problémy z hľadiska včasného splnenia týchto požiadaviek za súčasných makroekonomických podmienok. ECB preto navrhuje zavedenie primeraného minimálneho prechodného obdobia pre všetky úverové inštitúcie, pričom toto obdobie by nemalo byť kratšie ako obdobie platné pre G-SII stanovené v norme TLAC. Orgán pre riešenie krízových situácií by navyše mal mať možnosť v jednotlivých prípadoch stanoviť konečnú lehotu pre splnenie požiadaviek, ktorá by

⁽¹⁾ Je potrebné poznamenať, že k porušeniu požiadavky na kombinovaný vankúš môže dôjsť aj na vysokých úrovniach regulačného kapitálu, ak úverová inštitúcia v skutočnosti splňa významnú časť MREL prostredníctvom vlastných zdrojov a nie prostredníctvom iných oprávnených záväzkov MREL.

⁽²⁾ Dostupné na webovom sídle Banky pre medzinárodné zúčtovanie (BIS) www.bis.org.

⁽³⁾ Pozri tiež odsek 3.5 stanoviska CON/2017/23.

⁽⁴⁾ Takéto spresnenie týkajúce sa zaobchádzania s dcérskymi spoločnosťami v tretích krajinách môže mať značný dopad na MREL pre tieto druhy skupín.

⁽⁵⁾ Pozri navrhovaný nový článok 11 ods. 3 nariadenia o kapitálových požiadavkách.

⁽⁶⁾ Pozri navrhovaný nový článok 72e ods. 4 nariadenia o kapitálových požiadavkách.

bola dlhšia ako uvedené minimálne obdobie. ECB odporúča stanoviť, že akékoľvek predĺženie prechodného obdobia, ktoré presahuje minimálne prechodné obdobie pre danú inštitúciu, by malo vychádzať z posúdenia problémov so splnením požiadavky MREL, ktorým by táto inštitúcia mohla čeliť vzhľadom na obmedzený prístup na trh alebo obmedzenú kapacitu trhu, alebo podobné obmedzenia v príslušnom makroekonomickom prostredí.

- 3.2. ECB navyše považuje za vhodné zaviesť nové kritériá oprávnenosti pre nástroje spôsobilé na účely MREL, ktoré zladia kritériá oprávnenosti týkajúce sa MREL s kritériami oprávnenosti týkajúcimi sa TLAC⁽¹⁾ a zavedú ďalšie prvky, ktoré zvýšia stálosť nástrojov spôsobilých na účely MREL⁽²⁾. Tieto pomôžu zabezpečiť kapacitu MREL na absorpciu strát v čase riešenia krízovej situácie. Ďalšie prvky, ktoré presahujú rámec kritérií oprávnenosti TLAC, by však mohli viesť k ďalším medzerám v plnení MREL, napr. tým, že záväzky s možnosťou vyhlásenia predčasnej splatnosti prestanú byť oprávnenými, čo by sa malo zohľadniť pri stanovení konečného prechodného obdobia pre súlad s MREL v jednotlivých prípadoch. Znenie navrhovaných zmien nariadenia o kapitálových požiadavkách by sa prípadne mohlo upraviť tak, aby stanovilo, že na záväzky, ktoré boli predtým spôsobilé na účely MREL, ale nie sú v súlade s novými dodatočnými prvkami, sa budú vzťahovať ustanovenia o zachovaní predchádzajúceho stavu, čo znamená, že budú oprávnené, ak sú oprávnenými podľa súčasnej úpravy. Takéto ustanovenia o zachovaní predchádzajúceho stavu by mali postupne v primeranom čase strácať platnosť.
- 3.3. Pokiaľ ide o požiadavku, že záväzky, ktoré vznikajú z dlhových nástrojov s vloženými derivátmi musia byť vylúčené z oprávnených záväzkov, je potrebné spresnenie vymedzenia pojmu „vložené deriváty“. To by sa mohlo dosiahnuť vypracovaním primeraných regulačných technických predpisov⁽³⁾.

4. Opatrenia včasnej intervencie

- 4.1. Opatrenia upravené v smernici o kapitálových požiadavkách⁽⁴⁾, nariadení o JMD⁽⁵⁾ a opatrenia včasnej intervencie ustanovené v smernici o ozdravení a riešení krízových situácií bánk sa výrazne prekrývajú, tak pokiaľ ide o obsah, ako aj o podmienky ich uplatnenia. Toto prekrývanie spôsobuje výrazné problémy pri praktickom uplatňovaní rámca pre včasnú intervenciu, najmä pokiaľ ide o nejasnosť podmienok pre včasnú intervenciu.
- 4.2. Právomoci ECB na včasnú intervenciu sa musia navyše vykonávať na základe jednotlivých vnútroštátnych transpozícií smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk⁽⁶⁾. Výsledkom toho je neistota v súvislosti s dostupnými opatreniami a podmienkami pre ich uplatnenie v každom členskom štáte.
- 4.3. ECB preto odporúča odstrániť zo smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk tie opatrenia včasnej intervencie, ktoré už sú upravené v smernici o kapitálových požiadavkách a v nariadení o JMD, ako aj zmeniť nariadenie o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií tak, aby poskytovalo právny základ pre právomoci ECB na včasnú intervenciu za účelom ich jednotného uplatňovania.

5. Moratórium uplatňované pred riešením krízových situácií

- 5.1. Navrhované zmeny smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk zverujú tak príslušným orgánom, ako aj orgánom pre riešenie krízových situácií, nové právomoci pozastaviť platobné povinnosti a povinnosti týkajúce sa dodania. Hoci ECB vo všeobecnosti víta harmonizáciu takýchto právomocí na úrovni Únie, očakáva, že sa tieto rozsiahle právomoci uplatnia iba za mimoriadnych okolností, ak vôbec. Vzhľadom na výnimočnú povahu moratória a jeho nepriaznivý vplyv na zmluvy by sa o ňom malo rozhodnúť v úzkej spolupráci medzi všetkými príslušnými orgánmi. ECB navrhuje zaviesť postup na pridelenie zodpovednosti za moratórium buď príslušnému orgánu alebo orgánu pre riešenie krízových situácií v závislosti na tom, či sa moratórium uplatní pred určením, že dotknutý subjekt zlyhá alebo pravdepodobne zlyhá, alebo až po ňom. Takýto postup by mal spravidla zabrániť zavedeniu ďalších moratórií. Len výnimočne, ak je to odôvodnené osobitnými okolnosťami, a v súlade so zásadou proporcionality, by mal mať orgán pre riešenie krízových situácií možnosť zaviesť dodatočné moratórium s cieľom preklenúť obdobie od určenia, že dotknutý subjekt zlyhá alebo pravdepodobne zlyhá, až do prijatia opatrenia na riešenie krízovej situácie.

⁽¹⁾ Hlavným zostávajúcim rozdielom je, že sa nevyžaduje podriadenosť pre všetky inštitúcie a že štruktúrované cenné papiere sú za určitých podmienok oprávnené pre MREL.

⁽²⁾ Pozri nový navrhovaný článok 72b ods. 2 nariadenia o kapitálových požiadavkách, a to písm. h) v súvislosti so stimulmi, ktoré by mali byť umorené, písm. j) v súvislosti s kúpnyimi opciami uplatniteľnými výlučne na základe rozhodnutia emitenta, písm. k) v súvislosti s potrebou splnenia podmienok stanovených v článkoch 77 a 78 nariadenia o kapitálových požiadavkách, písm. l) o neuvedení predčasného splatenia, písm. m) o neposkytnutí práv na urýchlenie držiteľovi a písm. n) o výške platieb, ktorá je nezávislá od úverovej bonity inštitúcie.

⁽³⁾ Pozri tiež odsek 2.1.2 stanoviska CON/2017/6.

⁽⁴⁾ Pozri najmä článok 104 smernice o kapitálových požiadavkách.

⁽⁵⁾ Nariadenie Rady (EÚ) č. 1024/2013 z 15. októbra 2013, ktorým sa Európska centrálna banka poveruje osobitnými úlohami, pokiaľ ide o politiky týkajúce sa prudenciálneho dohľadu nad úverovými inštitúciami (Ú. v. EÚ L 287, 29.10.2013, s. 63), najmä článok 16

⁽⁶⁾ V súlade s článkom 4 ods. 3 nariadenia o JMD.

- 5.2. Vo všeobecnosti by moratórium uplatňované pred riešením krízových situácií malo byť samostatné a nezávislé od opatrení včasnej intervencie. Hlavným cieľom moratória uplatňovaného pred riešením krízových situácií by malo byť zabránenie vážnemu zhoršeniu bilancie úverovej inštitúcie. Moratórium uplatňované pred riešením krízovej situácie by najmä v prípade potreby poskytlo príslušnému orgánu dostatok času na dokončenie posúdenia, či dotknutý subjekt zlyháva alebo pravdepodobne zlyhá, a to aj s ohľadom na čas potrebný na prijatie takéhoto formálneho rozhodnutia, kedy je tiež potrebné poradiť sa s orgánom pre riešenie krízových situácií. Moratórium navyše poskytuje orgánu pre riešenie krízových situácií dodatočný čas, aby sa súčasne začal pripravovať na svoje úlohy v oblasti riešenia krízových situácií. Maximálna doba trvania moratória by mala byť päť pracovných dní; ide o obmedzenie, ktoré je nevyhnutné vzhľadom na vážny dopad moratória na práva veriteľov. ECB upozorňuje na to, že dlhšie obdobia, počas ktorých vkladatelia nemajú prístup k ich vkladom, narúšajú dôveru v bankový systém a mohli by vytvárať riziká ohrozujúce finančnú stabilitu.
- 5.3. Účinné moratórium uplatňované pred riešením krízovej situácie musí mať čo najširší možný rozsah, aby bolo možné včas reagovať na záporné toky likvidity. Všeobecná výnimka pre kryté vklady a pohľadávky v rámci systémov náhrad pre investorov by sa mala nahradiť obmedzenými výnimkami, o udelení ktorých by rozhodoval príslušný orgán, aby sa zachoval určitý stupeň flexibility. Pri uplatnení tohto prístupu by príslušný orgán mohol napríklad vkladateľom umožniť, aby denne vyberali obmedzené sumy vkladov v súlade s úrovňou ochrany stanovenou na základe smernice o systémoch ochrany vkladov⁽¹⁾, pričom by zohľadnil prípadné obmedzenia súvisiace s likviditou, ako aj technické obmedzenia. Mali by sa zaviesť určité záruky na ochranu práv vkladateľov, ako napríklad jasné oznámenie, kedy bude prístup k vkladom obnovený. Nakoniec je potrebné posúdiť možné následky podľa smernice o systémoch ochrany vkladov, keďže moratórium uplatňované pred riešením krízových situácií by nebolo užitočné, ak by v jeho dôsledku neboli dostupné vklady podľa smernice o systémoch ochrany vkladov.
- 5.4. ECB odporúča rozšírenie existujúcich výnimiek z moratória týkajúceho sa infraštruktúr finančných trhov vrátane centrálnych protistrán tiež na a) centrálnu depozitáre cenných papierov z tretích krajín uznané Európskym orgánom pre cenné papiere a trhy podľa nariadenia o centrálnych depozitároch cenných papierov⁽²⁾ a b) platobné systémy z tretích krajín, ktoré podliehajú spoločnému dohľadu s účasťou aspoň jednej centrálnej banky Európskeho systému centrálnych bánk. Pozastavenie, ktorým sa účastníkovi (úverovej inštitúcii) zakáže uskutočňovať platby v prospech infraštruktúry finančného trhu, bude mať v skutočnosti za následok, že účastník už viac nebude schopný splniť svoje záväzky, keď nastane ich splatnosť. V prípade platobných záväzkov voči infraštruktúram finančného trhu by týmto nastalo zlyhanie účastníka. Bez existencie výnimky pre tento druh platby by mohlo moratórium v skutočnosti viesť k vzniku a šíreniu systémového rizika skôr, než sa uplatnia záruky týkajúce sa infraštruktúr finančného trhu⁽³⁾.
- 5.5. Navrhovanou harmonizáciou právomocí týkajúcich sa moratória uplatňovaného pred riešením krízových situácií by nemali byť dotknuté iné právomoci týkajúce sa moratória, napr. právomoci v oblasti dohľadu alebo súdництва, ktoré boli zavedené na vnútroštátnej úrovni s cieľom zabezpečiť dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania s veriteľmi (*par condicio creditorum*) po začatí insolvenčného konania. Ak po uplatnení moratória nedôjde k riešeniu krízovej situácie úverovej inštitúcie, napr. z dôvodu, že orgán pre riešenie krízových situácií rozhodne, že riešenie krízovej situácie by nebolo vo verejnom záujme, môžu takéto vnútroštátne nástroje opäť nadobudnúť význam. Podobná situácia by mohla nastať v prípade, že sa zlyhávajúci subjekt dostane po uplatnení nástrojov na riešenie krízových situácií do platobnej neschopnosti.
- 5.6. Je potrebné rozšíriť výnimky uplatniteľné na centrálnu banku, ktoré sú upravené v smernici o ozdravení a riešení krízových situácií bánk, vrátane tých, ktoré sa týkajú moratória uplatňovaného pred riešením krízových situácií, a to tak, aby sa vzťahovali aj na Banku pre medzinárodné zúčtovanie. Banke pre medzinárodné zúčtovanie bola zverená úloha podporovať spoluprácu centrálnych bánk, poskytovať dodatočné prostriedky pre medzinárodné finančné operácie a vystupovať ako správca alebo sprostredkovateľ pri medzinárodných finančných vyrovnaniach. Je preto namieste, aby sa s ňou podľa smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk zaobchádzalo podobne ako s centrálnou bankou.

(1) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/49/EÚ zo 16. apríla 2014 o systémoch ochrany vkladov (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 149). Napríklad článok 8 ods. 4 tejto smernice ustanovuje, že počas prechodného obdobia majú mať vkladatelia do piatich pracovných dní po dodaní žiadosti prístup k primeranej sume svojich krytých vkladov na pokrytie životných nákladov.

(2) Pozri článok 25 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 909/2014 z 23. júla 2014 o zlepšení vyrovnania transakcií s cennými papiermi v Európskej únii, centrálnych depozitároch cenných papierov a o zmene smerníc 98/26/ES a 2014/65/EÚ a nariadenia (EÚ) č. 236/2012 (Ú. v. EÚ L 257, 28.8.2014, s. 1).

(3) Z tohto dôvodu existuje všeobecná zhoda na úrovni Únie ako aj na medzinárodnej úrovni (právne predpisy o konečnom zúčtovaní a kľúčové atribúty Rady pre finančnú stabilitu), pokiaľ ide o potrebu chrániť pred účinkami moratória finančné záväzky vo vzťahu k infraštruktúram finančného trhu.

- 5.7. Mala by sa tiež posúdiť otázka uznania moratória podľa právnych predpisov tretej krajiny, osobitne v tých prípadoch, ak ešte nebol vytvorený mechanizmus uznávania. Náležitá pozornosť by sa tiež mala venovať možným dôsledkom moratória v súvislosti s dokumentom Medzinárodnej asociácie pre swapy a deriváty s názvom Universal Resolution Stay Protocol z roku 2015, ktorý uznáva iba kratšiu dobu pozastavenia, s výnimkou jurisdikcií, ktoré následne zmenia dĺžku zákonnej doby pozastavenia.
- 5.8. Je potrebné dôkladne posúdiť možné následky požiadaviek prudenciálnej regulácie vzhľadom na navrhované trvanie moratória a pre predpokladané pozastavenie práv ukončiť zmluvu alebo práv na čisté zúčtovanie či na vzájomné započítanie.
6. **Posúdenie, či dotknutý subjekt zlyháva alebo pravdepodobne zlyhá, ktoré sa týka menej významných úverových inštitúcií patriacich do priamej zodpovednosti Jednotnej rady pre riešenie krízových situácií (SRB)**

Hoci zmeny nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií navrhované Komisiou sa tejto otázky netýkajú, je potrebné venovať náležitú pozornosť postupu riešenia krízových situácií upravenému v nariadení o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií. Nesúlad medzi právomocami ECB a právomocami SRB v spojení so súčasným znením nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií spôsobuje právnu neistotu v súvislosti s určením, ktorý orgán je zodpovedný za posúdenie, či menej významná úverová inštitúcia, ktorá patrí do priamej zodpovednosti SRB, zlyháva alebo pravdepodobne zlyhá. Hoci podľa doslovného výkladu článku 18 nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií sa javí, že ECB je zodpovedná za uskutočnenie posúdenia, či niektoré menej významné úverové inštitúcie zlyhávajú alebo pravdepodobne zlyhajú, tento výklad nezohľadňuje obmedzenia vyplývajúce z primárneho práva Únie. Zo systematického výkladu právneho rámca Únie v skutočnosti vyplýva, že na posúdenie, či menej významné cezhraničné skupiny a iné menej významné úverové inštitúcie, ktoré patria do priamej zodpovednosti SRB, zlyhávajú alebo pravdepodobne zlyhajú, by nemala spadať priamo do právomoci ECB, ale skôr do právomoci príslušných vnútroštátnych orgánov, ktoré sú na základe nariadenia o JMD⁽¹⁾ príslušnými orgánmi dohľadu pre menej významné úverové inštitúcie. ECB odporúča rozšírenie navrhovaných zmien nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií tak, aby výslovne ustanovili, že za posúdenie, či menej významná úverová inštitúcia, ktorá patrí do právomoci SRB, zlyháva alebo pravdepodobne zlyhá, je zodpovedný dotknutý príslušný vnútroštátny orgán⁽²⁾.

Pozmeňujúce návrhy ECB na zmenu navrhovaných zmien nariadení a smerníc sú spolu s ich odôvodnením uvedené v osobitnom technickom pracovnom dokumente. Technický pracovný dokument nebol prijatý Radou guvernérov. Technický pracovný dokument je dostupný v anglickom jazyku na webovom sídle ECB.

Vo Frankfurt nad Mohanom 8. novembra 2017

Prezident ECB

Mario DRAGHI

⁽¹⁾ Pozri článok 6 ods. 4 nariadenia o JMD.

⁽²⁾ To isté platí primerane aj na ustanovenia článku 21 nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií.